

måalet. Det ærede Medlem maa huske paa, at Landets Stilling indadtil i dette Diæblik er en saadan, at det ligefrem maa paaligge enhver Fædrelandsven ikke at skildre vor Forsatning, vor Tilstand, vor Villie saaledes, som om der enten manglede Gyne eller Sind til at gjøre Offre. De allerfleste Ting kunne udtrykkes paa forskjellig Maade og dog maafløe lige godt, ialtfald noget bedre og noget mindre godt. Jeg tør troe, at netop begge Hensyn ere tagtagne ved dette Stykke, og at det ogsaa af den Grund er at foretrække for den foreslaaede Ændring, hvort der forekommer en Sætning, der næsten kunde tyde paa, at vi antog, at Landet stod paa Randen af sin Undergang, idet Ændringsforslaget siger: „vil blive muligt for Folket fremdeles at bringe de betydelige Offre som Statens Opretholdelse gjøre nødvendige.“ „Statens Opretholdelse!“ Er der da Spørgsmaal derom, eller tør vi vedkende os for Europa den Mening, at Statens Stilling er saa yderlig? Jeg tror det ikke, men desuagtet siger jeg: Adressens Vedtagelse selv med dette i mine Tanker meget uheldige Udtryk vil paa ingen Maade afficere mig meget. Det, jeg troer, der maa lægges Vægt paa, er for det Første, at der kommer en Adresse ind, der stemmer med, hvad der her foreligger, og for det Andet, at denne Adresse medtager disse to Hovedpunkter, navnlig det om Slesvig. Jeg troer endog, at hvis vi vedtog det principale Ændringsforslag under Nr. 1 a og Forslaget under Nr. 2, vilde det fremkomme den Curiositet, at man idetmindste med et Skin af Ret kunde sige, at vi med større Skærplighed og Omhyggelighed havde lagt Vægt paa at udtale os venlig om Preussen end om vore Brødereriger, en opmærksom Betragtning deraf forekommer mig ustridig at ville føre dertil. Men hvad enten det ene er lidt bedre end det Andet eller ikke, skal jeg som Ordfører for Forslagsstillerne anbefale det af os forelagte Udkast, som jeg føler mig inderlig overbevist om hverken nu eller siden vil geraade Thinget i Almindelighed eller noget enkelt Medlem i Særdeleshed til Skam eller Skade.

J. A. Hansen: Jeg skal ingenlunde indlade mig paa at drøfte, hvad den ærede

sidste Taler sagde, thi det anseer jeg for fuldstændig unødvendigt, efter hvad der er gaaet forud; men jeg skal gjøre den ærede Taler opmærksom paa nogle ganske forunderlige Feiltagelser, som han har begaaet, og som han dog maafløe kan indsee ere Feiltagelser. Det ærede Medlem har sagt, at Haabet indbefatter Troen, og derfor meente han, at vi maatte stemme for dette Udtryk „Haab“; men det ærede Medlem maa dog indsee, at naar vi ikke have denne Tro, gjøre vi os skyldige i noget Uforsvarligt ved at stemme for dette Udtryk. De ærede Forslagsstillere og Andre, der have denne Tro, gjøre Ret i at vedtage det; men de kunne ikke forlange af os, der ikke have dette Haab, at vi skulle udtale det i Adressen. Dette haaber jeg, vil kunne forståes, naar man gjør sig Umage derfor. Det ærede Medlem sagde med Hensyn til Ordet „dises“, at Forslagsstillerne lægge overordentlig Vægt herpaa efter det Standpunkt, de indtage. Ja, det erkjende vi ogsaa, at efter deres Standpunkt, efter den Fortolkning, de have givet deraf, maae de lægge Vægt derpaa; men det ærede Medlem maa ogsaa indsee, at vi Andre, der staae paa et andet Standpunkt, maae, jo mere de begrundede Forslaget paa, at det er rigtigt efter deres Standpunkt, desto mere være imod det; det antager jeg ogsaa maa kunne indsees. Det ærede Medlem og det er det Enefte, jeg endnu skal sige har opløstet Tvivl om, hvortledes Ordet „Opretholdelse“ skal forståes. Det forekommer mig, at alle de Anstrengelser, vi have gjort for vort Forsvarsvæsen, ere gjorte for Statens Opretholdelse. Jeg finder det forunderligt at sige, at man ikke kan indsee, hvad de Ord „Statens Opretholdelse“ skulle sige, vi vide ikke, og det veed ingen Magt i Verden, hvad der skal gjøres for Statens Opretholdelse overfor Andre, uden det, at have et godt Forsvarsvæsen, saa godt som man efter sine Gyner kan have det. Det ærede Medlem begyndte med, hvad han ikke vilde tale om, men han talte dog en Deel derom; det skal jeg inderlig lade staae hen.

C. B. Nyholm: Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A.